Dosarul nr. 4r-4900/24 Judecătoria Anenii Noi (sediul Central)
4-24094115-02-4r-14112024 Judecător Andrei MOCANU

D E C I Z I E
în numele Legii

26 februarie 2026 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Eugeniu BEȘELEA
Judecători: Marcel POPESCU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de agentul constatator Dumitru LIURCA împotriva Hotărârii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) nr. 5r-77/24 din 24 octombrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 480234 din 31.07.2024, adoptate în privința lui **IAGODIN Vasile** în temeiul art.70 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 21.08.2024 până la 31.07.2024;
în Curtea de Apel Centru, din 14.11.2024 până la 26.02.2026.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 15 august 2024, IAGODIN Vasile a depus contestație în IP Anenii Noi împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit de agentul constatator LIURCA Dumitru la data de 31.07.2024 în baza art.70 alin.(1) Cod contravențional, prin care a solicitat anularea procesului verbal cu privire la contravenție şi încetarea procesului contravențional.

La data de 21 august 2024, contestația înaintată de IAGODIN Vasile şi materialul asupra cazului contravențional a fost expediat Judecătoriei Anenii Noi pentru examinarea contestației în baza art.448 alin.(2) Cod contravențional.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) nr. 5r-77/24 din 24 octombrie 2024,* a fost admisă contestația lui IAGODIN Vasile şi a fost declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI nr. 06 480234 din 31 iulie 2024, încheiat de agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Anenii Noi, în baza art.70 alin.(1) Cod

contravențional şi a deciziei de sancționare contravențională cu amendă 48 unități convenționale, cu încetarea procesului contravențional în baza nulității.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, agentul constatator Dumitru LIURCA_din cadrul Inspectoratului de Poliție Anenii Noi, a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) nr. 5r-77/24 din 24 octombrie 2024*, *cu remiterea cauzei spre rejudecare într-un alt complet de judecată.*

În motivarea recursului agentul constatator a menționat că, în drept, agentul constatator al Inspectoratului de poliție Anenii Noi, înaintează prezentul recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, în conformitate cu prevederile art.467 alin.(1) Cod contravențional, privind faptul că hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în cazul dat, hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 24 octombrie 2024 fiind una neîntemeiată.

Reține că potrivit dispozițiilor art.70 alin.(1) Cod contravențional drept semn calificativ al componenței de contravenție menționată este prezența uneia dintre faptele de răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană şi anume cet. CODREANU Parascovia care la data de 17.06.2024 aflându-se nemijlocit la locul de muncă, unde în prezența persoanelor care erau prezenți la fața locului, IAGODIN Vasile a pătruns în biroul doamnei CODREANU Parascovia, comunicându-i către toți cei prezenți, în acel timp la fața locului, că v-a fi eliberată din funcția deținută, din motivul că ea cere bani de la copii.

Menționează că, IAGODIN Vasile a învinuit-o pe CODREANU Parascovia, de faptele mai sus menționate, însă careva dovezi probatorii, care ar atesta acest fapt, ultimul nu a prezentat, iar nemijlocit fapta ilicită, unde IAGODIN Vasile pronunță, către alți vizitatori ai bibliotecii, care au fost audiați în calitate de martori, precum că CODREANU Parascovia, ar fi pretins, la careva mijloace bănești de la copii, sau de la fiica lui IAGODIN Vasile, nu a avut loc fapt, comunicat însăși de către martorii oculari care erau prezenți la fața locului.

Potrivit celor expuse consideră neîntemeiată hotărârea instanței de judecată Anenii Noi din 24.10.2024 asupra cauzei contravenționale prevăzute la art.70 alin.(1) Cod contravențional în privința lui IAGODIN Vasile.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul penal reieșind din modificările operate prin Legea nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală (în redacția Legii nr.245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei

penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. *Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de agentul constatator Dumitru LIURCA_împotriva Hotărârii Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) nr. 5r-77/24 din 24 octombrie 2024*, *cu casarea integrală a hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, din considerentele ce succed.*

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 Cod de procedură penală aplicate corespunzător.*

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare.*

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum şi alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Reieșind din prevederile art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat

întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26). În sensul art.6 alin.(1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

7. În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională*. În temeiul prevederilor art.10 Cod contravențional, *constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională*.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

8. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că, potrivit conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție, în sarcina lui IAGODIN Vasile s-a reținut, că el, la 17 iunie 2024, ora 13:00, în or. Anenii Noi, str. ***** în incinta bibliotecii publice pentru

copii, a răspândit cu bună-știință informații mincinoase care a defăimat pe cet. CODREANU Parascovia.

La data de 31.07.2024, IAGODIN Vasile a fost sancționat, în conformitate cu art.70 alin.(1) Cod contravențional cu amendă în mărime de 48 unități convenționale, echivalent a 2400 lei.

Acțiunile lui IAGODIN Vasile au fost calificate potrivit contravenției prevăzută la art.70 alin.(1) Cod contravențional și anume: „*calomnia, adică răspândirea cu bună știință a unor informații mincinoase ce defăimează o altă persoană.*

Drept consecință, instanța de fond, concluzionând că agentul constatator a întocmit procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 480234 din 31.07.2024 cu încălcarea prevederilor art.443, a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și încetat procesul contravențional, intentat în privința lui IAGODIN Vasile, dat fiind faptul că agentul constatator a omis să se conformeze cadrului legal prevăzut de prevederile art.443 Cod contravențional, iar în asemenea împrejurări, instanța de judecată a procedat la declararea nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

9. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Colegiul notează că prin prisma prevederilor ce guvernează speța dedusă judecății reiterează că, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor şi libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum şi în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Instanța de recurs menționează că, *contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul acțiunii sau inacțiunii sale, a*

prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.

Colegiul consideră că instanța de fond a încetat procesul contravențional din motive formale, fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, la materialele cauzei sunt anexate *procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 480234 din 31.07.2024 întocmit în privința IAGODIN Vasile în baza art.70 alin.(1) Cod contravențional, informația 112, plângerea cet, CODREANU Parascovia din 17.06.2024*, s-a relatat că, IAGODIN Vasile a pătruns în biroul de serviciu şi cu telefonul mobil o filma şi o amenința că, va fi eliberată de la lucru din motiv că cerere bani, fapt ce nu-i adevărat (f.d.12), *procesul-verbal cu privire la audierea victimei din 17.06.2024*, victima a relatat că, IAGODIN Vasile o înjosea, îi aducea acuzații grave născocite, s-a exprimat foarte urât, comunicând că, la biblioteca ceea lucrează „o babă psihopată care trebuie dată afară" (f.d.13-14), *proces verbal de audiere a martorului CRAJD Xenia Ion* (f.d. 15), *proces verbal de cercetare la fața locului din 17.06.2024 cu tabelul foto* (f.d. 16-19), *plângerea cet. CODREANU Parascovia din 25.06.2024* prin care a solicitat să fie luate măsuri legale cu cet. IAGODIN Vasile care o urmărește, o terorizează de mai mult timp, (f.d. 20), *proces verbal de audiere a victimei din 25.06.2024* (f.d. 21-), *proces verbal de audiere a martorului CIBOTARIAN Veaceslav din 02.07.2024* (f.d. 23-24), *proces verbal de audiere a martorului VICOL Elena din 30.07.2024* (f.d. 45), *proces verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional din 31.07.2024* (f.d. 47), *proces verbal de audiere a martorului FRUNZA Valentina din 31.07.2024* (f.d. 50),

10. Cu referire la temeiurile de nulitate invocate de instanța de judecată în hotărâre, Colegiul penal ține să precizeze faptul că legea contravențională prevede redactarea într-o anumită forma *„ad validitatem"* a procesului-verbal cu privire la contravenție reieșind din prevederile art.443 Cod contravențional, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmită, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art.443 Cod contravențional sunt impuse și prin prisma art.445 Cod contravențional.

Consecvent la cele expuse instanța de recurs statuează că conform art.443 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; aducerea la cunoștința contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; obiecțiile şi probele pe care contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecțiile şi probele victimei.

Legiuitorul la art.445 alin.(1) Cod contravențional a legiferat în mod expres consecința ***nulității absolute**, care intervine în mod imperativ*, prin efectul legii, și care urmează a fi aplicată de instanța de judecată, *în cazul neconsemnării în procesul verbal* cu privire la

contravenție a mențiunilor privind *numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal şi la evidența automatizată în Registrul de stat al populației, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia,* ***a circumstanțelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenționale săvârșite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna***.

La fel Colegiul reține că potrivit prevederilor art.445 alin.(2) Cod contravențional, legiuitorul a reglementat faptul că ***celelalte încălcări ale art.443*** sau ale altor norme imperative din prezentul cod ***pot să ducă la nulitatea*** procesului-verbal cu privire la contravenție ***doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei.***

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional și declarând nul procesul verbal cu privire la contravenție din motive formale.

Astfel, Curtea a menționat în pct.42 din Hotărârea din data de 29.11.2018 privind excepția de neconstituționalitate a art.445 și art.461 Cod Contravențional că *sistemul de sancţionare al statului trebuie să funcţioneze de o asemenea manieră incit cei vulnerabili să fie convinşi că sistemul judiciar va reacţiona împotriva ilegalităților comise față de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.*

Totodată, Colegiul reține că, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și *să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată* (Hotărârea Curții Constituționale nr.32 din 29.11.2018, §45).

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, însă urma ca instanța de judecată să constate dacă învinuirea a fost formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

Colegiul notează că la rubrica „ *prin ce a comis contravenția prevăzută la art. ”* este indicat încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției, prin urmare instanța de fond urma să constate dacă, mențiunile date pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și influențează în mod decisiv fondul cauzei.

De menționat că procesul-verbal de constatare și a contravenției este un act administrativ cu caracter individual și se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. *După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel*

încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția veridicității.

Concomitent, se atestă că agentul constatator a descris în conținutul actelor contestate fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită contravenientului să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. Astfel, analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, *Colegiul nu a constatat careva încălcări care ar rezulta în necesitatea anulării acestora iar forța probantă a lor nu a fost înlăturată, în privința cărora se atestă o prezumție de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.*

Astfel, instanța de recurs reține că la rubrica „*prin ce a comis contravenția prevăzută la art.*" din procesul-verbal de constatare a contravenției seria/nr. MAI06 480234 din 31.07.2024, este indicată încadrarea juridică a faptei – respectiv norma materială contravențională – precum și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției. Astfel, în mod expres, se face referire la art.70 alin.(1) Cod contravențional.

În aceste condiții, instanța de fond trebuia să analizeze dacă mențiunile respective pun la îndoială temeinicia și legalitatea procesului-verbal și dacă acestea influențează în mod decisiv fondul cauzei contravenționale. Or, concluzia instanței de fond conform căreia agentul constatator nu ar fi indicat concret circumstanțele de fapt și în special lipsind consemnarea privind evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție, este apreciată de Colegiu ca fiind eronată.

Este cert că în rubrica nr. 6 a procesului-verbal este menționată norma materială – art.70 alin. (1) Cod contravențional – care reflectă atât norma legală aplicabilă, cât și caracteristicile faptei imputate. Prin urmare, cele reținute de instanța de fond nu pot duce la nulitatea procesului-verbal, *întrucât nu afectează în mod esențial fondul cauzei*.

Instanța de recurs consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională fără a ține cont de toate circumstanțele cauzei, or, instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor , părților și a agentului constatator, or prin cererea de recurs declarată de agentul constatator s-a invocat mai multe circumstanțe cărora instanța de judecată nu le-a dat nici o apreciere corespunzătoare.

Astfel, Colegiul penal conchide că instanța de fond la cercetarea materialului probator nu a dat nici o apreciere a probelor prin coroborarea reciprocă a acestora, precum și nu a luat în considerație probele prezentate de agentul constatator care atestă încălcarea imputată lui IAGODIN Vasile, or potrivite prevederilor art.425 alin.(2) Cod contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile,

corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

11. Subsidiar, pornind de la constatările reținute de prima instanță, Colegiul Penal reține că hotărârea atacată este întemeiată pe argumente formale și superficiale, fără a fi oferit un răspuns clar și convingător cu privire la temeiul juridic al încetării procesului contravențional inițiat în privința lui IAGODIN Vasile, în baza art.70 alin.(1) Cod contravențional.

Deși instanța de fond a reținut existența unor pretinse încălcări comise de agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, nu a motivat în mod corespunzător în ce măsură aceste neregularități ar fi de natură să afecteze în mod esențial fondul cauzei și să justifice, în consecință, constatarea nulității procesului-verbal.

Sub acest aspect, Colegiul, examinând hotărârea instanței de fond în raport cu materialele cauzei contravenționale, constată că omisiunile imputate agentului constatator și reținute în hotărârea din 24 octombrie 2024 se circumscriu dispozițiilor art.445 alin.(2) Cod contravențional, care vizează neregularități de ordin formal. Cu toate acestea, instanța de fond nu a analizat și nu a argumentat dacă respectivele încălcări aduc atingere esențială fondului cauzei, condiție indispensabilă pentru aplicarea sancțiunii nulității procesului-verbal.

Totodată, Colegiul reține că, pentru a fi incidentă nulitatea absolută a procesului-verbal, agentul constatator ar fi trebuit să omită consemnarea unor elemente obligatorii, precum descrierea circumstanțelor comiterii faptei contravenționale, încadrarea juridică a acesteia sau data comiterii faptei, conform exigențelor legale.

Or, din examinarea minuțioasă a procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 480234 din 31.07.2024, rezultă că aceste cerințe sunt pe deplin îndeplinite, respectiv:

- sunt descrise circumstanțele săvârșirii contravenției, constând în faptul că în incinta bibliotecii publice pentru copii, cet. IAGODIN Vasile a răspândit cu bună-știință informații mincinoase care a defăimat pe cet. CODREANU Parascovia;
- este indicată încadrarea juridică a faptei, prin raportare la art.70 alin.(1) Cod contravențional, cu menționarea încălcării codului civil art.43 alin.(1);
- este consemnată data, ora și locul comiterii faptei, respectiv 17 iunie 2024, ora 13:00, în or. Anenii Noi, str. ***** în incinta bibliotecii publice.

În aceste condiții, instanța de fond era obligată să aprecieze dacă eventualele omisiuni reținute se încadrează în ipoteza art.445 alin.(1) Cod contravențional, care reglementează nulitatea absolută, sau, dimpotrivă, în sfera art.445 alin.(2) Cod contravențional, caz în care se impunea verificarea caracterului esențial al încălcărilor în raport cu fondul cauzei.

Or, această analiză nu a fost realizată, cu atât mai mult cu cât, din materialele dosarului, rezultă că agentul constatator a administrat probe apte să susțină existența faptei și vinovăția contravenientului, aspect ignorat de instanța de fond la pronunțarea soluției contestate.

Totodată, Colegiul constată că instanța de fond, dispunând constatarea nulității absolute a procesului-verbal cu privire la contravenție, a omis să aprecieze și să valorifice în mod corespunzător probele administrate în cauză, în special declarațiile martorilor și anume *CRAJD Xenia Ion*, *CIBOTARIAN Veaceslav*, *VICOL Elena* și *FRUNZA Valentina*, care au relatat în detaliu circumstanțele producerii evenimentului.

În acest context, Colegiul subliniază că este inadmisibilă încetarea procesului contravențional ca urmare a constatării nulității procesului-verbal, atunci când neregularitățile reținute de instanța de fond au caracter relativ, nu afectează în mod esențial fondul cauzei și nu aduc atingere dreptului la apărare, cu atât mai mult în situația în care probele testimoniale administrate confirmă în mod concordant și convingător vinovăția contravenientului, respectiv a cet. IAGODIN Vasile, în comiterea contravenției prevăzute de art.70 alin.(1) Cod contravențional.

Prin urmare, ignorarea declarațiilor martorilor, coroborate cu celelalte probe administrate în cauză, reprezintă o încălcare gravă a obligației instanței de a examina cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, ceea ce atrage netemeinicia și nelegalitatea hotărârii atacate.

Colegiul notează că sub aspectul temeiniciei procesului-verbal și a deciziei contestate, instanța evidențiază că forța probantă a acestora în cauzele contravenționale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 iunie 1999). De altfel, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a menționat că articolul 6 § 1 din Convenție garantează dreptul la un proces echitabil, însă acesta nu stabilește reguli precise privind admisibilitatea probelor (a se vedea, de exemplu, Schenk împotriva Elveției, 12 iulie 1988, § 46 și Lhermitte împotriva Belgiei [MC], 29 noiembrie 2016, § 83), iar prin urmare, întrebarea la care trebuie să se răspundă este dacă procedura în ansamblu a avut un caracter echitabil (Svetina împotriva Sloveniei, 22 mai 2018, § 43).

12. În aceste condiții, Colegiul constată că hotărârea instanței de fond nu reflectă în mod complet circumstanțele de fapt și de drept invocate de agentul constatator în cadrul examinării cauzei, nefiind realizată o analiză efectivă, riguroasă și coroborată a tuturor probelor administrate, în complexitatea și interdependența acestora. Prin urmare, soluția adoptată de instanța de fond nu corespunde exigențelor art.462 Cod contravențional, care impune obligativitatea unei motivări clare, complete și temeinice a hotărârii judecătorești.

Deși instanța de fond a reținut că, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator nu ar fi respectat prevederile art.443 Cod contravențional, aceasta a omis să analizeze și să motiveze dacă pretinsele încălcări constatate afectează în mod esențial fondul cauzei contravenționale, în contextul în care materialele dosarului conțin probe concludente și pertinente care demonstrează vinovăția contravenientului în comiterea faptei imputate.

Din perspectiva art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate în mod efectiv constituie o garanție fundamentală a dreptului la un proces echitabil. Această exigență presupune obligația instanței de a se pronunța, în mod explicit și argumentat, asupra tuturor capetelor de cerere, apărărilor și argumentelor invocate de părți, în vederea admiterii sau respingerii acestora.

Or, din materialele cauzei contravenționale rezultă că agentul constatator a anexat probele pe care și-a întemeiat acuzația contravențională, circumstanțe cărora instanța de fond nu le-a acordat nicio apreciere probatorie efectivă. Mai mult, la pronunțarea soluției de încetare a procesului contravențional ca urmare a constatării nulității procesului-verbal,

instanța de fond nu a examinat procesul-verbal în coroborare cu celelalte probe administrate, deși acestea confirmă cu claritate și precizie circumstanțele faptei contravenționale, astfel cum au fost descrise în cuprinsul procesului-verbal.

În consecință, lipsa unei analize probatorii complete și a unei motivări corespunzătoare atrage concluzia că hotărârea instanței de fond este netemeinică, fiind pronunțată cu încălcarea normelor de drept procesual contravențional și a standardelor impuse de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Mai mult, potrivit art.440 Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale reprezintă activitatea desfășurată de agentul constatator în vederea colectării și administrării probelor privind existența contravenției, precum și adoptarea deciziei de examinare a cauzei în baza constatărilor proprii ori a procesului-verbal cu privire la contravenție, după caz, cu aplicarea sancțiunii contravenționale sau cu trimiterea dosarului spre soluționare funcționarului competent ori instanței de judecată.

În speță, Colegiul Penal constată că fapta reținută de agentul constatator prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 480234 din 31.07.2024 întrunește elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.70 alin. (1) Cod contravențional, iar argumentele invocate de instanța de fond nu sunt de natură să atragă nulitatea procesului-verbal, atâta timp cât nu se constată existența unui viciu fundamental care să afecteze în mod esențial fondul cauzei contravenționale.

Reieșind din constatările instanței de fond, Colegiul reține că hotărârea atacată este fundamentată pe considerente formale și insuficient motivate, fără a fi identificat un temei juridic clar și explicit pentru încetarea procesului contravențional intentat în privința lui IAGODIN Vasile, în baza art.70 alin.(1) Cod contravențional. Deși instanța de fond a expus anumite circumstanțe factuale, aceasta nu a procedat la o evaluare efectivă a acțiunilor agentului constatator și a probelor administrate, limitându-se la invocarea abstractă a unor norme legale, fapt ce nu corespunde cerințelor unei hotărâri motivate, astfel cum sunt consacrate de art.462 Cod contravențional. Mai mult, temeiurile indicate în hotărârea atacată vin în contradicție cu materialele cauzei și cu circumstanțele obiectiv stabilite.

Din hotărârea atacată rezultă că nu a fost efectuată o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor, nici sub aspectul valorii lor probatorii individuale, nici în ceea ce privește legătura logică dintre acestea, iar concluziile instanței nu sunt motivate în raport cu totalitatea probelor prezentate de agentul constatator. În plus, Colegiul constată că instanța de fond nu a dat răspuns obiecțiilor esențiale formulate de agentul constatator și nu a ținut cont de circumstanțele relevante invocate de acesta, aspecte care pun sub semnul întrebării faptul că instanța ar fi pătruns în esența cauzei și ar fi examinat cauza obiectiv, complet și multiaspectual.

În aceste condiții, se reține că instanța de fond nu a examinat cauza contravențională în mod complet și obiectiv, iar la pronunțarea hotărârii nu a acordat importanța cuvenită cerințelor art.462 alin.(4) Cod contravențional, ceea ce determină netemeinicia și nelegalitatea hotărârii atacate.

13. Prin urmare, Colegiul consideră eronată și pripită concluzia primei instanțe, privind încetarea procesului contravențional, or, instanța de recurs atestă că, instanța de fond urma să examineze cauza contravențională sub toate aspectele, să cerceteze probele acumulate de

agentul constatator. Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță *(a se vedea în acest sens cauza Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, „la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare”.

Subsecvent celor enunțate, din considerentele menționate supra şi având în vedere faptul că prima instanță nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, ținând cont de faptul că încălcarea normelor de drept ce a dus la soluționarea eronată a pricinii nu poate fi corectată în instanța de recurs, iar acest fapt constituie temei de remitere a pricinii la rejudecare în prima instanță, Colegiul Penal consideră necesar de a admite recursul declarat de către agentul constatator Dumitru LIURCA, a casa Hotărârea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) nr. 5r-77/24 din 24 octombrie 2024 şi a remite cauza respectivă la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

14. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de agentul constatator Dumitru LIURCA.

Se casează integral Hotărârea Judecătoriei Anenii Noi (sediul Central) nr. 5r-77/24 din 24 octombrie 2024, în cauza contravențională intentată prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 480234 din 31.07.2024, adoptate în privința lui **IAGODIN Vasile** în temeiul art.70 alin.(1) Cod contravențional, și se remite cauza în vederea rejudecării în prima instanță, într-un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Marcel POPESCU**

Vitalie BUDECI